

Xijagu kute memā pi'ôk no'ôk ne ja.

Jeju kamy'õbê ne Xijagu. Näm ar aben djàkam nõ nhym Jeju kumrêx kato nhym tûmrâm Xijagudjwÿ Marij kurûm kato. Kute amim Jeju mar kêt ne kam tûmrâm arÿm tu amim mar kumrêx. Birâm Jeju akubyn tînkôt ne tu amim kuma. Ne kam Jeju nhõ me jao ba. Ne kam mebê idjaer kute amim Jeju marjamã pi'ôk no'ôk ne. Näm prîne memâ 'ã karõ ne memâ kum,

—Djâ nã gãm ar amim Jeju man kam tu arïk ar abamâ? Kati, dja gar amim Jeju man kam adjàpênh mexo memâ amijo amirît ne. Pidjô ne rôrôk ne bàrio amirît ne. Pidjô mex ne bàri mexo amirît nhym be mÿjja punu ne bàri punuo amirît. Dja gar ja man adjàpênh mexo memâ amijo amirît ne.

Kwârïk wânh me kute abenâ kabën, me kute amimexo àmra, me prô prãm, me kum nêkrêxbit kînh, kwârïk wânh memâ wâm nõ. Dja gar mekam adjukaprîo aben pyràk. Kwârïk wânh ar amâ me ja kurên amâ me ja jabê ne meo aba kêt. Ar ga ar aje Jeju markam dja gar apÿnh adjàpênh mexo memâ amijo amirît. Ne Jejumâ amingâ nhym arÿm ar ajo tÿx gar kam apÿnh adjàpênh mex ar o aba. Näm ã Xijagu memâ ane.

¹ Ba ibê Xijagu. Ibê Metîndjwÿnh nhõ àpênh ne ibê Bënjadjwÿr djwÿnhbê Jeju Kritu nhõ àpênh. Apÿnh me aba djàri abenâ akrekam me aba djàbê 12. Me abê idjaer aje amim Jeju mar. Apÿnh me

õ pyka'yr me abimànhwã, me amã ne ba ikabẽn mextire jarẽn 'ã pi'ôk no'ôk ne. Dja gar inhõ pi'ôkja jarẽn amijã ikabẽnja ma.

Apýnh me kaprĩ djàri kute meo ba.

Ruk 6.22; Kor 1.11; Idja 12.3; Xij 5.7

² Akmere, àpnihîre ar, godja te apýnh ar akaprĩ djàri ar ajo ba, arakanê, nàr ar anhõ mÿjja kêt, nàr ar abê anhõbikwa'õ tyk, nàr me kute ar ajo bikënhø ba, godja te apýnh ar akaprĩ djàri ar ajo ba. Dja gar kam amim,

—Kati. Kwârïk wãnh ba kam ikaprĩ kêt. Dja ba kam ikñhkumrãx, ane.

³ Mÿkam dja gar kam akñh? Bir, dja apýnh ar akaprĩ djàri ar ajo ba gar arÿm amim Metñndjwÿnh mar tÿxo aban 'ã adjukanga kêt.

⁴ 'Ã adjukanga kêt ne arÿm amim mar tÿxo amû amikamën arÿm amim mar tÿ:x ne. Ne kam arÿm prîne kum amexkumrãx ne akajgo këtkumrãx. Ja ne gar arÿm aje mar. Kam dja gar akapríkam akñh.

⁵ Ne ar ajamak mexdjwÿ. Godja gar ajõ ajamak mex kêt jabej ajamak bônhø Metñndjwÿnhmã a'u. Djãm kute 'ã ar amã àkjêrmã? Kati. Dja gar tu kum amijo a'u. Metñndjwÿnh ne kute me kunñmã amak bônhø ba. Kum amijo a'u nhym arÿm ar amã ajamak bô. Dja õdjanh ne arÿm ar amã ajamak bô gar arÿm kôt ajamak mextirekumrãx.

⁶ Dja gar amijo a'u ne arÿm tu amim kamnhîxkumrãx. Kute ar amã õr kadjy tu amim kamnhîxkumrãx nhym arÿm ar amã kungã. Kwârïk wãnh amim,

—Kon, dja imã õr jabej. Nàr kon, dja imã õr kêt jabej, anhÿr kêt. Mÿkam? Bir, aje tu

amim kamnhīxkumrēx kētkam. Me kute tu amim kamnhīxkumrēx kētkam ne me kute mrāmri ne ngō pyràk. Me kute kôk djàbêrkam ngô djàkà ari: ami-jaduwyr pyràk, kute ari: amijapīn pyràk.

⁷ Djām me kute tu amim kamnhīxkumrēx kētkam Bēnjadjwyr djwŷnh kute memā mŷjja 'õ nhōrmā got? Arkati.

⁸ Me kute jām Metīndjwŷnh kôt amikabēn jaduwyr ne ajte jām mŷjja punu kôt amikabēn jaduwyr ari: amikabēn jadjuw. Ne kam arīk ba rā'ã. Kwārīk wānh me kudjwa amim Metīndjwŷnh kamnhīx rerekre kêt. Dja gar tu amim kamnhīx tŷxkumrēx.

⁹ Be, Jeju kukwakam gwaj baje me'õo bakamy'õja dja kajgo jabej djām Metīndjwŷnh nokrekam ne kajgo? Kati. Nokrekam rax. Gê amiraxja man arȳm kīnhkumrēx.

¹⁰ Nhym be, ar 'õ nhō nêkrêx rax jabej. Djām Metīndjwŷnh nokrekam rax? Kati. Metīndjwŷnh nokrekam kajgo mexi. Gê te kute amikajgo markam amikam kīnh. Me õ nêkrêx rūnh kute rūnh pyràk. Dja me mrānhbê kêt ne. Ga, bō rā mex tāmkam mjōn rôrôkja pumū. Dja ã me õ nêkrêx rūnh mrānhbê kêtō ane.

¹¹ Bō'ã arngro tŷx apôx ne kôk kangro wabê nhym totokbê bō arȳm ngrà nhym rā arȳm rôrôk ne. Nhym kam me arȳm kum kīnh kêt ne. Me õ nêkrêx rūnhdjwŷ dja me õ mŷjja krāptī jabej katikôt arȳm ã amijaêrbê kêtō ane.

¹² Dja te apŷnh ar akaprī djàri ar ajo ba, akanê, nàr anhō mŷjja kêt, nàr ar abê anhōbikwa'õ tyk, nàr me ar ajo bîkēnho ba. Godja te apŷnh ar akaprī djàri ar ajo ba gar amim Jeju mar tŷx rā'ã ne 'ã adjukanga kêt. Kam dja gar akînhkumrēx. Ne kam

inomā akaprī mē nhym Metīndjwŷnh arȳm ar amā akīnh djà ngā. Amrēbê ne me kum abēkumrēx jamā kum,

—Dja te ar akaprī djà kumex ar awȳr bôx gar imar tÿx rā'ān kam arȳm ikôt atīn ne ar aba rā'ā: rā'ā ne, ane. Ga, me kute memā me bēnjadjwŷr krādjê nhōrkam me kīnhja pumū. Ar gadjwŷ dja gar amim Jeju mar tÿx rā'ā. Te ar akaprī djà ar ajo ba gar mar tÿx rā'ā nhym kam arȳm ar amā akīnh djà ngā gar kôt atīn ne ar aba rā'ā: rā'ā ne.

¹³ Ne kam godja me ar ajaxwe'ā ar amā àpnênh jabej, kwârīk wānh gar arīk amim,

—Metīndjwŷnh ne ijaxwe'ā imā àpnênhho dja ba kam kôt ijaxwe, anhŷr kêt. Djām me kute axwe'ā Metīndjwŷnhmā àpnênh prām? Kati. Me te kute o anhŷr prāmje. Metīndjwŷnhdjwŷ kute gwaj bajaxwe'ā bamā àpnênh prām kêtumrēx.

¹⁴ Gwaj ba ne gwaj bamā bajaxwe prāmkam bajaxwe'ā amim apnêñ amim, “Ba 'ȳr on kam ajmā ikute jabej”, ane.

¹⁵ Bamā bajaxwe prām tē:n arȳm ajmā bakuten arȳm bajaxwekumrēx. Bajaxwe tē:n kam arȳm bajaxwe rax ne. Bajaxwe rax ne kam arȳm ty.

¹⁶ Akmere, àpnhŷre ar, kwârīk wānh me ar anoo biknor kêt. Imā ar ajabékam ne ba ar amā ikabēn ja jarē.

¹⁷ Metīndjwŷnh ne mex ry typdjin kute axweo amikapêr kàr kêtumrēx. Ga, kute kàjkwakam mȳjja nhirā kunī nhipêx nhym mexkumrēxja pumū. Nhym kam amrē kute gwaj bamā mȳjja kunī nhōrjadjwŷ mexbit. Kute gwaj bamā bakīnh djà kunī nhōrja prîne mexbit. Metīndjwŷnh mex ry typdji.

18 Ta kute amijo gwaj bapytar kôt ne arȳm gwaj bajo kra. Kute gwaj bamã kabẽn katàtkumrẽx jarẽnh kôt arȳm kute gwaj bajo kra. Kute mrämri ne me kute bàygogo ja kumrẽx djê pyràk Metïndjwŷnh gwaj bakumrẽx gwaj bajo kra, ò me ja kunñ kukãm gwaj bajo kra. Ne kam arȳm gwaj bamã amak bô gwaj arȳm badjumar djà ny.

Me kute Metïndjwŷnh kabẽn mar kajgo nêje kute me akre.

19 Akmere, àpnihře ar, imã ar ajabêkam ne ba ar amã ikabẽn jarẽ. Dja gar ikabẽn 'äno djan ama. Dja me amã amijarẽnh prãm ar ga dja gar aje me mar prãm. Ne amijã akabẽn nêñ angryk tô.

20 Mýkam? Bir, djãm gwaj bangrykkam katât ar amijo baba? Kati. Metïndjwŷnhmã katât baje amijo baba këtkumrẽx.

21 Kam, dja gar wãnh aje mýjja punuo aba prãm kunñja kanga. Ar ajaxwe kunñja dja gar kanga. Godja me ar amã Metïndjwŷnh kabẽn jarẽ, kabẽn kute ar apytarja jarẽ nhym ar amã wadjà gar akabôt katin tu amim markumrẽxo aba.

22 Kute memã me mex'ã karôkam kabẽn djãm ar aje mar kajgomâbit? Kati. Dja gar tu amim markumrẽx ne mrämri katât kôt amijo abakumrẽx. Ar aje mar kajgoo abakam gar amim ajêx ne aminoo abiknorø aba.

23-24 Be ga, me kute ixekam amikarõ pumûnh ne apôx ne mã mränhja pumû. Ne kam mõrbê amikarõo biknorja pumû. Ar ajõ aje kabẽn mar kajgokam ar aje me uràk. Ar aje kabenkôt amijo aba këtkam tëmbê kabeno akno.

25 Nhym be, me kwÿ arȳm kabẽn pumû. Metïndjwŷnh ne pi'ôkkam prîne katât me kute

amijo ba'ā memā karō mex nhym me kute kabēn kôt amijo bakam me ta ne me ar ban umar mex. Me kwÿ kabēn ja pumūnho ban 'ā ukanga kêt ne tu markumrēx ne o biknor kêt. Nhym kam Metīndjwÿnh arÿm memā tÿx jangijn o djuw mex nhym me umar mexkumrēx.

26 Ga, me kute mry'ākrīo mrānhmā kute krādjê djào õto pynênhja pumū. Me kute amijā kabēn nê ne me kute mrāmri ne mry'ākrī nhõto pynênh ne kute o mrānh mex pyràk. Nãm me mrāmri kute amim Jeju markumrēx. Nhym be, me kute amijā kabēn'ā ma kêt ne tu kabēn ba. Djām me kute amim Jeju markumrēx? Kati. Me ta ne me amim 'êx ne ta aminoo akno.

27 Gwaj baje mrāmri Metīndjwÿnh, me Babām djwÿnh markumrēxkam mÿj ne gwaj kam bakute? Bir, gwaj kam me 'uwttimē me bixangrio djuw mexo baba. Me õ mÿjja kêtakam meo djuw mexo baba. Gwaj ajte Metīndjwÿnhmā amiangri tÿx ne me kum kñh kêtja jaxwe kôt bajaxwe kêt.

2

Me kum me õ mÿjja kêtja kñh'ā kute memā karō.

1 Akmere, àpnihře ar, Bēnjadjwyr djwÿnh Jeju Kritu mexo umati: ga me tu amim markumrēxo aba. Djām kam ar amā me rūnhbit kñhmā? Nhym me õ mÿjja kêtja djām ar amā me kñh kêtma? Kati. Dja gar amā me kunī kñho aben pyràk. Nhym be, djām mrāmri arÿm ar amā me kunī kñho aben pyràk? Kati. Nā gām ar amā me rūnh, me umabit kñh. Ne kam amā me õ mÿjja kêtja kñh kêt.

² Gar abikprōnh djàkam akuprō nhym me'õ rax bôx. Kute õ kẽn karȳro ikrakam ràx jangjênh, aben nhiby angjênh. Kute õ kubékà mex jangjênh. Kute prīne o amijo mex ne arȳm bôx gar omū. Nhym kam me'õ nhõ mŷjja kêtja bôx. Õ kubékà apŷnh bikadjônhja bôx.

³ Ar amã me'õ nhõ kubékà mex ja pyman kum,
—Ota, me kr̄i djà mex. Jakam dja ga nhŷ, ane. Ne kam me'õ nhõ mŷjja kêtjamã kum,

—Wānh dja ga dja nàr iparbê dja ga pykakam nhŷ, ane.

⁴ Djā nã gãm ar amã me kĩnho aben pyràk? Kati. Nã gãm arîk amim me'ã karõ punun amijo me utàr punu.

⁵ Akmere, àpnihře ar, imã ar ajabékam ne ba ar amã ikabẽn jarẽ. Dja gar amim ikabẽn ja ma. Mŷj xêja ne Metñndjwŷnh amijo me utà? Djãm me rûnhbit, me umabit? Kati. Pykakam me kute me'ã, “Me bikênh”, anhŷrja, me õ mŷjja kêt ja ne Metñndjwŷnh amijo me utà. Nhym kam me arȳm tu amim mar tÿxkumrëx nhym kam kute amikôt meo bamã memã arẽ. Me kum abéjamã ne arẽ.

⁶ Nâm te amijo me õ mŷjja kêtja pytâ gar amã me kĩnh kêt nhym kam me arȳm pijàm ne. Bir, mŷj xêja ne ar ajo bikênho ban ar apa 'amŷn me axwe pânh jarênh djà 'yr ar ajo mrã? Djãm me õ mŷjja kêtja ne me 'yr ar ajo mrã? Kati. Me rûnh ne me 'yr ar ajo mrã.

⁷ Metñndjwŷnh kute ar ajo ba ar, dja gar ikabẽnja ma. Mŷj xêja ne Metñndjwŷnh japryò ba? Djãm me õ mŷjja kêt ja? Kati. Me rûnh ne me apryò ba. Metñndjwŷnh ne mexti:rekumrëx nhym me apryò ba.

⁸ Metīndjwŷnh ne arȳm me bakukāmāremā 'ã karōn memā kum,

"Me amā amibu'ã me ja jabê. Kute mrāmri ne ga me amā amijabêja pyrâk dja ga me ã amā amibu'ã me ja jabêo ane."

Nām ã me bakukāmāremā ane nhym me arȳm 'ã pi'ôk no'ôk ne. Kabēn kukrâdjà ja ne mexo kute kukrâdjà kunī jakrenh. Dja gar kabēn ja mar tÿx ne amā amibu'ã me kunī jabê. Ne kam arȳm amexkumrêx.

⁹ Godja gar amā me õ mÿjja kêtja kînh kêt ne amā me rûnhbit kînh jabej. Djām kam amā abu'ã me kunī jabékumrêx? Djām Metīndjwŷnh kukrâdjâja kôt amā me abékumrêx? Kati. Gar kam amikrân arȳm ajaxwe.

¹⁰ Be, Metīndjwŷnh me kute katât amijo ba'ã kute memā karôkôt apÿnh kukrâdjà. Dja gar kam kukrâdjà kunī mar tÿx ne kôt ar amijo aba. Ne kam kukrâdjà pydjibit mar kêt ne kôt amijo aba kêt. Djām kam ajaxwe ngri got? Kati. Aje ja pydjibit mar kêtakam ajaxwe rax kute mrāmri ne aje kukrâdjà kunī mar kêtakam ajaxwe rax pyrâk.

¹¹ Ga, Metīndjwŷnh kute me bakukāmāremā kum, "Kwârïk wânh abenbê prõ, mjêno adjâkînh kêt", anhÿrja ma.

Ne ajte kute me bakukāmāremā kum,

"Kwârïk wânh me par kêt", anhÿrja ma.

Godja ga kukrâdjà kôt mebê prõ'yr amrânh kêt ne kam me'õnh bîn arȳm o ajaxwe. Te mebê prõ'yr amrânh kêt ne arȳm ajaxwe. Aje me'õnh bînkam ga kukrâdjà mar kêt ne arȳm kam ajaxwe.

¹² Metīndjwŷnh ne pi'ôkkam prîne me kute katât amijo ba'ã memā karô mex. Nhym kam me kwÿ

arȳm kute markumrēx nhym Metīndjwȳnh arȳm memā tȳx jangij. Nhym kam arȳm katàt kabēn kôt ar amijo ban umar mex ne ta arek mekôt ar ba. Dja gwaj kabēn ja man kôt ar amijo baba. Gêdja ī Metīndjwȳnh gwaj bakukjēro nhȳn gwaj bamā,

—Djā ne ga ikabēn ja markumrēx ne kôt ar amijo aba? ane gwaj amikôt kum amijarē. Godja gwaj kukrādjà kôt amijo baba kêt nhym arȳm gwaj bamā axwe jarē. Kute ren gwaj bamā axwe jarēnh karō dja gwaj kukrādjà kôt amijo baba mex.

¹³ Nàr, dja gwaj bajō bamā me kaprī kêt nhym Metīndjwȳnh arȳm amipānh kum gwaj bakaprī kêt ne tu katàt gwaj bamā bajaxwe pānh jarēnhkumrēx. Nàr, dja gwaj badjukaprīkumrēx ne kam arȳm bamā Metīndjwȳnh pymā kêt ne arȳm bakīnhkumrēx.

Djām me kum me kaprī kêtja Metīndjwȳnh kute me utār?

¹⁴ Akmere, àpnihīre ar, dja gwaj bamā me kaprī kêt ne atekam ajte memā kum,

—Ba ne ba tu amim Metīndjwȳnh markumrēx, anhȳro baba. Djām kam Metīndjwȳnh kute amim gwaj bapytār ne kute ar gwaj bajo bamā? Djām gwaj bajajkwa kajgokam bakabēnbit ne kam bamā me kaprī kêt nhym arȳm kute amim gwaj bapytār ne kute ar gwaj bajo bamā? Kati.

¹⁵ Godja gwaj baje me'ōo bakamy nàr o bakanikwȳnh, õ kubēkà kêt ne kum prām.

¹⁶ Gwaj kam kum mȳjja'ō nhōr kêt ne kum,

—Gora gê Metīndjwȳnh ajo djuw mex ga adjumar mex ne amā kry kêt ne ajajne, ane. Djām ja ne

mex? Kati. Gwaj baje kum mŷjja'õ nhõr kêtakam ne kajgo.

¹⁷ Mŷj ne gwaj baje kam mar? Bir, dja gwaj bamã me kaprî kêt ne kam memã kum,

—Ba ne ba tu amim Metïndjwŷnh markumrêx, ane. Djâm mrämri bakabën? Kati. Ga, me arŷm tykkam kute amingrêk kêt ne kajgoja pumû. Gwaj badjwŷ bamã me kaprî kêtakam bakajgo.

¹⁸ Godja me'õ amã,

—Ê, ga ne ga we aje Metïndjwŷnh mar. Ba ne ba imã me kaprîn ije memã mŷjja nhõro iba. Goja gu baje tu amim Metïndjwŷnh markumrêx jabej aben kabi. Ga amã me kaprî kêtakam dja ba te apumûn amim, “Kon. Kute Metïndjwŷnh mar kêt pyràk”, ane. Bajbit dja ba imã me kaprîn memã mŷjja nhõro iba ga arŷm ipumûn ijâ amim, “Be, djâm mrämri tu kute amim Metïndjwŷnh markumrêx. Ga, ukaprîn kute memã mŷjja nhõrja pumû”, ane. Ga kam arŷm ipumû. Ba tu ije amim Metïndjwŷnh markumrêxja pumû. Dja ã me'õ amã ane.

¹⁹ Be, ga ne ga we aje Metïndjwŷnh rax markam memã kum,

—Metïndjwŷnh pydjibit. 'Ódjhŷ kêtakumrêx, anhŷro aba. Be, mrämri. Djâm gajbit aje Metïndjwŷnh rax mar? Kati. Xatanaj nhõ me karõ punudjwŷ kute Metïndjwŷnh rax mar ne kam ajte kum me kaprî kête ba. Ne kute rax markam abenmã kum,

—Metïndjwŷnh pydjibit. 'Ódjhŷ kêtakumrêx, anhŷro ba. Ne kam tu umaje terte:t.

²⁰ Kê, ano kêt, mŷkam ne ba te ar amã,

—Dja ga memā kum, “Ba ne ba tu amim Metīndjwŷnh markumrēx”, anhŷro aban amā me kaprī kêt ga mrāmri akajgokumrēx. Ga, me arȳm tykkam kute amingrēk kêt ne kajgo nōrja pumū. Gadjwŷ ne ga ã akajgoo ane. Mýkam ne ba te ar amā ja jarē gar imar kêt?

²¹ Dja gar me bakukāmāre Abraão man kôt ije ar amā arēnhja ma. Djām Abraão kute amim Metīndjwŷnh mar kajgo? Kati. Nām tu amim markumrēx ne kam kabēn kôt amijo tē. Nām kabēn kôt Metīndjwŷnh nhō kikam kra Idjak djin bit kute bīn 'yr. Nhym Metīndjwŷnh Abraão pumūn arȳm amim,

—Mrāmri ne Abraão imā axwe kêt ne mex, ane.

²² Ga, Abraão kute tu amim markumrēx ne kam kute kabēn kôt amijo tēmja pumū. Nām kabēn kôt amijo tēn kam arȳm tu amim Metīndjwŷnh mar mexkumrēx ne.

²³ Kam ne me aben djō'ã Abraão jarē:n arēnho mōr tāmtā nhym kam arȳm Mōjdjê katon arȳm abatānh ne. Ne kam arȳm me bakukāmāremā kum, “Abraão ne tu amim Metīndjwŷnh markumrēx nhym arȳm kum axwe kêt jarē nhym arȳm kum mex”, ane.

Ne kam pi'ôkkam no'ôk ne. Be, mrāmri ne kôt arēnhkumrēx. Nām arē nhym me aben djō'ã abenmā kum,

—Mrāmri ne Metīndjwŷnh Abraääoo ūbikwakumrēx, ane.

²⁴ Ga, me kute tu amim markumrēx ne kam kute kabēnkôt amijo bakam Metīndjwŷnh arȳm kute memā axwe kêt jarēnhja pumū. Djām me kute

mar kajgokam Metīndjwŷnh kute memā axwe kêt jarẽn? Kati.

25 Me'õ nire kuprŷ Rabedjwŷ. Djām Rabe kute Metīndjwŷnh mar kajgo? Kati. Nām tu amim markumrẽx ne kabēn kôt amijo tẽ. Nhym kam arȳm kum axwe kêt jarẽ. Nhym Djodjuwe kute ar anorjadjwŷ Rabe kum ar kaprīn arȳm arkum aminhūrkwā jarẽ. Arkum arēn arȳm ar kurê djwŷnhbê arkum atemā pry 'õ jarẽ. Nhym kam ar umar mex ne akubyn 'ã mōn bôx. Nām ã Rabe kum ar kaprīo ane nhym Metīndjwŷnh arȳm kum axwe kêt jarẽ.

26 Be, tām ne ja. Me tyk arȳm karō biknorkam kute amingrēk kête kumrẽx ne arȳm kajgo. Gwaj badjwŷ. Gwaj baje Metīndjwŷnh kabēn mar kajgon kôt amijo baba kête kam ne kam baje memā kum,

—Ba ne ba tu amim Metīndjwŷnh markumrẽx, anhŷrkam arȳm bakajgo. Bakajgo kute mrāmri ne me tyk kajgo pyràk.

3

Me õto djujabê kêt'ã ujarẽn.

1 Akmere, àpnhi're ar, ar akrāptī ne gar aje amijo memā kukrâdjâ'ã adjujarẽn djwŷnh prām. Djām kam mex? Kati.

Mŷkam ne mex kêt? Bir, gwaj bakunī bakabēn kwŷ kajgo. Gwaj bakabēn kajgokam bamex kêt. Ga ren ar abê memā ujarẽn djwŷnh kêt ne ren akabēn kajgo ren gajbit amex kêt. Me krāptīmā adjujarẽn kête kam ga ren gajbit amex kêt. Nhym be, kati. Ar akabēn kajgo'ã memā adjujarẽnkam me krāptī arȳm ar akabēn man arȳm ar adjô'ã mex

kêt. Nhym kam Metîndjwînh arÿm pãnh ar amã ajaxwe rax jarë.

² Me bakunî bakupânhtâ bakabën kajgo kumex. Godja ren me'õ kabën kajgo kêtumrêx jabej ren prîne kute katât amijo ba kadjy mex.

³ Ga, me kute mry'âkrîo mrânhja pumû. Näm me kute krâ djên ajkwa katikôt kàxiràx jadjuw ne ari o krâ kukênho mrâ. Ga, te mry rûnh nhym me kute ajkwakôt ar krâ kukênho mrânhja pumû.

⁴ Ga, me kute tekrekam no'i kryreo kà rûnho baja pumû. Näm te kà rûnh nhym te kôk djàbêr tÿx nhym me tekrekam no'i kryreo unênh ne o krâ kukênh o baja pumû.

⁵ Me banhôto kute kà tekrekam no'i pyràk. Me banhôto te kryre gu me o mÿjja rûnho amra. Nhym kuwy kryredjwÿ. Ga, te bà rûnh nhym me kute kuwy kryreo kunîmâ angjênhja pumû.

⁶ Me banhôto ne kute kuwy pyràk, kute bàmâ angjênh pyràk. Apÿnh me axwe djàri kunîkôt ne gu me banhôtoo arën arÿm ipêx. Me banhî katikôt ne me banhôto ikwâ. Ne kam kute prîne me bajo punu prâm. Me banhôtoo bakabënja ne tu apÿnh mÿjja kunîo tuknîn o punu. Kute mrâmri ne kuwy kryre kute bàmâ angjênh nhym mÿjja kunî xêtja pyràk. Me axwe nhô bënjadjwÿr ja ne kute me banhôtoo krî djwînh.

⁷ Me kute mÿjja kräptî djujabê. Mry, àk, kwênh, mry ngãngão mrânh, ngônhkam mÿjja, mÿjja kräptîja ne me kute ujabê.

⁸ Nhym be, me banhôtoo bakabënja pydjibit ne kute mrâmri ne mry djujabê prâm kêt pyràk.

Me banhōtoo bakabēnkam bajamakkre kêt ne bajaxwekumrēx. Me banhōtoo bakabēn kute me parkumrēx, kute mrāmri ne udjy rūnh kute me par pyràk.

⁹ Me banhōtoo ne gu me baje Metīndjwŷnh, me Babām djwŷnhmā mextire jarēnh ne atekam ajte o baje abenmā bakabēn punu jarēnh. Kute amipyràk ne Metīndjwŷnh me banhipêx. Kute me bajo amipyràk ne me banhipêxkam ne gu me baje abenmā bakabēn punu jarēnh.

¹⁰ Ne kam bajajkwakôt memā bakabēn mexmē bakabēn punuo aben nhikjēn memā arē. Akmere, àpnħīre ar, gu me ren ã memā anhŷr kētkumrēx.

¹¹ Djām inore 'ōkôt ngô djànhmē ngô djŷ kute aben nhikjēn apôx?

¹² Nàr, djām pidjōbê pigêre'ã oriwêre djô arij? Kati. Nàr, djām akrô'ã pigêre djô arij? Kati. Ne ngô nhinore'ōkam kadjwanhī ne arŷm akryja djām kam ngô djành apôx? Arkati. Axikôtbit mŷjja apôx. Kwârīk wānh gu me memā bakabēn mexmē bakabēn punuo aben nhikjēn memā arēnh kêt.

Me krā mex'ã ujarēnh.

Gar 5.16

¹³ Ar ajō we akrā mex ne we aje me kukrâdjà kunī mar. Goja mrāmri akabēnkumrēx jabej on katât amijo aban amijo adjâmra kêt. Ne kam arŷm akrā mex. Kam dja me arŷm apumū. Akrā mexkôt apumū.

¹⁴ Nhym be, ga ne ga anhōkre kadjwŷnhbê angryk. Me'õ nhõ mŷjja'ã angryk. Ne arax mŷr jabej akadjwŷnhbê adjâkrê. Ne kam 'ã amijo amra. Djām ja ne mex? Djā ne ga katât ar amijo aba? Kati. Ga

ne ga ate amijo aba. Kam kwārīk wānh 'ā amijo adjāmra kêt ne arīk amim ajēx kêt.

¹⁵ Djām akrā mex ne ja? Djām kàjkwakam Metīndjwýnh we kute amā ja jarēnh? Kati, atemā. Pykakam me ar ba ne me kute amā wā jarēnh. Me kum Metīndjwýnh kīnh kêtja kôt akabēn ne ja. Xatanaj ne kute amā wā jarēnh.

¹⁶ Mýkam? Bir, me'õ nhō mýjja'ā angrykkam ne arax mýr jabej adjàkrêkam ne ga akangati. Akgatimē apýnh me axwe djàrimē akam apôx.

¹⁷ Nhym be, kàjkwakam Metīndjwýnh kute gwaj bamā bakrā mex jadjàr gwaj bakabēn mexkam gwaj baje amikam bajaxwe'õ mar kêt.

Ne badjumar mex prām.

Ne memā baprīn memā bakabēn.

Ne bajamak mex.

Ne badjukaprīkumrēx ne baje mrāmri ne pidjō djō mex ne ô kumex pyràk.

Ne bamā me õ mýjja kête mē me rūnh jabêo aben pyràk.

Ne bajênhī kêt ne mrāmri tu amim Jeju markumrēx.

¹⁸ Me kute aben nêje me kukrà ne akrànmā memā arênhō ba ja ne me memā arênhō ba nhym me arȳm ajmā kute kêt ne katât ar amijo ba. Me kute mrāmri ne pidjō djō mex ne ô kumex pyràk.

4

Me kute amidjwýnhbito kīnhja ne Metīndjwýnhmā à'wýr punu.

¹ Mýj ne ga me aman arȳm abenwýr aprōt ne aben tako aba? Bir, me aje amim 'ā karō djàkam

amā apŷnh me'õ nhõ mŷjja pro prãm ne 'ã angryk aba. Ne kam ã abeno anhŷro aba.

² Me amā mŷjja kñh ne aje bit byrmã nhym me me abê aptà ga me byr kêt. Byr kêt ne arŷm me kupa. Aje 'ã angryk ne te aje byr prãmje. Ne kam aje 'ã aben tak ne abenwŷr aprõt ne kam aje byr kêt rã'ã ne. Mÿkam ne ga me aje byr kêt? Bir, me aje Metïndjwŷnhmã o adjà'wŷr këtkam.

³ Nàr, me aje Metïndjwŷnhmã o adjà'wŷr jabej nhym kute me amā õr kêt. Mÿkam? Bir, me aje o adjà'wŷr punukam. Mÿj ne aje o adjà'wŷr punu on? Bir, me aje bit byrmã ne aje bit o amidjwŷnhbito kñh prãm. Aje amidjwŷnhbito kñh prãmkam aje myjjao Metïndjwŷnhmã adjà'wŷr punukumrẽx.

⁴ Metïndjwŷnh ne arŷm kute ar ajo õ me jakam ga ren ar amā Metïndjwŷnh kñhkumrẽx. Nhym be, kati. Me kum Metïndjwŷnh kñh kêt kukràdjà punuja ne gar amā kñh rã'ã. Aje mrämri ne me kum prõ djwŷnh kñh ne kam jãm kum krô'ã prõ kñh pyràk. Nàr, aje mrämri ne me kum mjén djwŷnh kñh ne kam jãm kum krô'ã mjén kñh pyràk. Amā Metïndjwŷnh kñh ne kam jãm amā me kum Metïndjwŷnh kñh kêt kukràdjà punuja kñh. Nã gãm ar kam ari akabëno aben nhikjê. Dja gar amā me kukràdjà punu kñh rã'ân arŷm amijo Metïndjwŷnh kurê djwŷnh.

⁵ Amrëbê: ne me memã kum,

—Metïndjwŷnh Karõ kute me bakadjwŷnhbê amijo kajkep ne te arek kum me bajo ba prãmje. Te arek kum me bajo ba prãmkam arŷm ngryk 'yr.

Nãm me ã me bakukãmãremã ane nhym me arŷm 'ã pi'ôk no'ôk ne. Djãm me kabën kajgo got?

6 Ajmā gwaj bakuten bajaxwe prām. Nhym be, Metīndjwŷnh ne kum gwaj bakaprīn gwaj bajaxwe kêt kadŷj gwaj bamā tŷx jangij gwaj ajmā bakute kêt. Amrēbê: ne ujarēnh djwŷnh me bakukāmāremā kum,

“Me kute amijo àmra prāmjja Metīndjwŷnh arȳm mebê aptà.

Nhym be, me kute amijo ngriren amijo kàtämja Metīndjwŷnh tu kum me kaprī.”

Nām ã me bakukāmāremā ane nhym me arȳm 'ã pi'ôk no'ôk ne. Ga, kum me bakaprīja pumū.

7 Kum gwaj bakaprīkam dja gar akrānmā Metīndjwŷnh kabēn man kôt ar amijo aba. Ar Xatanajbê aptà nhym arȳm ar abê prōt ne.

8 Dja gar Metīndjwŷnh man kôt amijo ajkamē nhym arȳm amipânh ar aman ar awŷr amijo ajkamē. Ar ajaxweja, on ajaxwe krātan amex kute mrāmri ne me aminhikra punu pōnh nhym arȳm mex pyràk. Ar aje amijo Metīndjwŷnh mar ne jām ajaxwe prāmjja, on aje amim ajaxwe'ã karōja krātan adjumar djà mex ne.

9 Ajaxwe prāmkam on adjumar punun on muwn kôt amra. On akeket krātan muwn on akînh krātan adjumar punu:re ne. Æ ajaxwe prāmkam amijo ane.

10 Dja gar Bēnjadjwŷr djwŷnh rax man arȳm amijo angrin amijo akâtäm. Nhym kam arȳm kàjmā akamē.

11 Akmere, àpnihře ar, kwārīk wānh abenā akabēn punu kêt. Metīndjwŷnh ne arȳm gwaj bamā kukrādjà jarēn gwaj bamā,

“Djā gām me amā aben jabê”, ane.

Kute gwaj bamā kabēn ja jarēnhkam gar atekam akamy'ā akabēn punu jarēn 'ā axwe nhō. Mŷj ne gar arȳm aman ā akamy'ā akabēn punuo ane? Bir, gar amim,

—Metīndjwŷnh kukrâdjâ ja ne mex kêt, anen arȳm akamy'ā ar akabēn punu. Ne kam arȳm o Metīndjwŷnh kabēn'ā punu jarēn arȳm mar kêt ne kôt amijo aba kêt. Ne aje Metīndjwŷnh kukrâdjâ'ā punu jarēnhbit.

¹² Djām we ar abê mŷjja ne gar amibu'ā me'ā axwe janhôro aba? Metīndjwŷnh pydji ne arȳm me kute katât amijo ba'ā memā karō nhym me arȳm kabēn ma. Ta dja me utâr jabej nàr meo biknor jabej nhym me arȳm me biknor tokry djâkam bi-knor jabej. Atemā me'õ kute meo anhŷr kêtumrêx. Kam ar ga akajgon kam me'ā axwe janhôr ar o aba.

Me amikukām amijo àmra ne kute amijarēnh néje kute me akre.

¹³ Ar aje amijo adjàmratija, ikabēn 'āno djan ama. Aje Metīndjwŷnh mar kêt ne amijo adjàmrakam ga we memā kum,

—On ne nàr kryràm dja ba krî wāmā tēn bôx ne ije amim pi'ôk kaprî kumexo atommā. Be, dja ba kam pi'ôk kaprî pânh mebê mŷjja jamŷn amû memā ûro ikrî. Ne o ikrî:n arȳm pânh inhô pi'ôk kaprî kumexo atom. Ne o ikrî: nhym arȳm ijâ amexmē na apêx. Ba kam arȳm akubyn tê, ane. Gar aje memā ā amijo adjàmrao anhŷrja gora ikabēn 'āno djan ama.

¹⁴ Dja ar ajâ akati nhym mŷjja ajmâ ar ajo gar aje mar kêtumrêx. Atîn tê:n atîn nhitep djâ ne kute mrâmri ne kakûm ba pyràk. Kakûm ba:n kam arȳm

me aērbē kêt ne tu kàjkwa mē bimrakkumrēx ne.
Nām ã atīn tē:n me aērbē tu akēto ane.

¹⁵ Kwārīk wānh ã memā amijo adjāmrao anhŷr kêt. Ga ren ar Metīndjwŷnh man ren memā kum,

—Metīndjwŷnh kute amim ijā karō kôt dja ba itīn ne ar iba rā'ā jabej. Ba kam arŷm krī 'ōkam itēm jabej. Nàr atemā idjāpênh jabej, ane. Ga ren ar ã memā anen arŷm ar amex.

¹⁶ Nhym be, kati. Gar Metīndjwŷnh mar kêt ne amikam akīnh kadŷj amijo amra. Aje ã amijo adjāmrao anhŷrkam ne ajaxwe.

¹⁷ Metīndjwŷnh ne arŷm ar amā amrānh mex'ā karō gar arŷm aje mar. Dja ga mar kajgon kôt amijo aba kêt ne arŷm ajaxwe.

5

*Me õ nêkrêx rûnh kute amidjwŷnhbit mar.
Mat 13.22; Ruk 12.15; Xim k 6.6; Ap 18.15*

¹ Me rûnhmā ne ba memā kum,

—Ê, me anhō nêkrêx rûnh, ba me amā arē. Dja apŷnh me akaprī djari me awŷr bôxkumrēx. Me akaprī ra:x kukām dja ga me on muwn amra:.

² Mŷkam? Bir, dja me anhō nêkrêx rax arŷm me abê rerekre ne. Te me anhō kubékà mex nhym kâpotire arŷm prîne me abê apôk ne.

³ Dja prîne me abê anhō mŷjja 'ôk ne me abê amijo ajkē. Me anhō kēn karŷrmē anhō kryt jaka dja prîne me abê punure. Nhym me kunî arŷm me anhō mŷjja punu pumūn me ajā abenmā kum, “Be, omū. Djām tāmwā mex got”? ane. Nhym kam Metīndjwŷnh arŷm me amā ajaxwe pânh jarē ga me atokry:. Atokry kute mrâmri ne kuwy'ā me xêtkam

me tokry pyràk. Be, mỳj kadju ne ga me amim anhõ nêkrêx rûnho atom nhym kumex? Djãm we me aje amijo rûnhmã? Kati. Me kute aminhinomã amimênh djà nhõ akatikam dja Metîndjwŷnh me amã ajaxwe pãnh jarê ga me atokry:.

⁴ Ê, akubyn amijo tẽn amima. Ga me ajêx ne anhõ àpênhmã kum, “Dja gar inhõ bàygogo djê pa ba kam ar amã o pãnh”, anhŷro aba. Nhym me ê pa, ga me ate kam arŷm memã o pãnh kêt. Tãm dja ga me akubyn amijo tẽn ama. Djãm Metîndjwŷnh kute me amar kêt got? Kati. Ê, me kute me amã ê kajgoja kum amijo akij ne kum, “Dja ga ijo angryk”, ane nhym arŷm me kuma. Metîndjwŷnh ne me kräptü: ban memã Bënjadjwŷr djwŷnh. Uma:kumrêx ne arŷm me kute kum amijo àkjêrja ma.

⁵ Me ga ne ga me prîne amijo djuw mexo aban abixaêr tŷ:xo aba. Aje mrâmri ne mry nhüptî kute ate krân àkurbit mar nhym me kute myt tãmkam par pyràk. On dja Metîndjwŷnh me ajaxweo pãnh ne.

⁶ Ga me arŷm aje me kute katât amijo bakumrêxmã axwe jarênh ne aje me par nhym me kute aminêje me abê àptâr kêtumrêx. Tãm dja ga me akubyn amijo tẽn ama. Nã bãm ã me nêkrêx rûnh kute Metîndjwŷnh mar kêtakam memã ane.

Me kute amiwŷr Bënjadjwŷr djwŷnh jamâr 'iryymã.

⁷ Nhym be, akmere, àpnihîre ar, gwaj baje Metîndjwŷnh markam me kute gwaj bajo bikênhkam, mỳj dja gwaj amim arën kuma? Bir, dja gwaj amim,

—Bēnjadjwŷr djwŷnh dja bôx ba kôt dja, ane. Bēnjadjwŷr djwŷnh bôx gwaj kôt baku'êja dja gwaj kuma. Ne kam akrànmã amiwŷr amâr 'iryen 'ã badjukanga kêt. Ga, pur kre djwŷnh kute pur kreja pumû. Ne kam djwŷ mex jamâr 'iry:ja pumû. Nhym kam kum ngo nhym arŷm na bixadjwŷr mex ne. Nhym kam djwŷ arŷm apôx ne 'y tŷx ne.

⁸ Dja gar kudjwa akrànmã amiwŷr Bēnjadjwŷr djwŷnh jamâr 'iry:n 'ã adjukanga kêt. Mŷkam? Bir, arŷm bôx 'yr gwaj kôt baku'ê 'yr.

⁹ Kwârïk wânh abën prïkam abenâ akabëñ kêt. Mŷkam? Bir, Metïndjwŷnh kute pânh ar amâ ajaxwe jarênh karõ. Kwârïk wânh abenâ anhŷr kêt. Memâ axwe pânh jarênh djwŷnh arŷm bôx 'yr.

¹⁰ Ga, me bakukâmâreja ma. Metïndjwŷnh kukwakam ujarênh djwŷnhja ma. Bēnjadjwŷr djwŷnh kukwakam ne me memâ ujarênh ar ba nhym me 'ã ari meo bikënho ba nhym me amitokry maro ba. Näm me te meo anhŷro ba nhym me akrànmã amiwŷr Metïndjwŷnh jamâr 'iryen 'ã ukanga kêt. Dja gar me kudjwa ã amiwŷr amâr 'iryo ane.

¹¹ Näm me te meo anhŷro ban te mebê Metïndjwŷnh kurêo ba nhym me Metïndjwŷnh 'ã ukanga kêt Kumrêx. Me ja ne me kînhkumrêx. Ja ne gar aje arŷm mar. Arŷm ne gar Djo'ã ujarênh ma. Me bakukâmâre Djo te amitokry kumex maro ban amim Bēnjadjwŷr djwŷnh mar'ã ukanga kêt Kumrêx. Ne kam arŷm tokry mar'ã aminhinomâ amimê nhym Bēnjadjwŷr djwŷnh arŷm o djuw me:xkumrêx. Täm dja gar ama. Ga, Bēnjadjwŷr djwŷnh kum me kaprî:kumrêxja pumû.

¹² Akmere, àpnhîre ar, ar aje memâ akabëñ

jarēnh nhym me kute amar pydji kadgy djām aje kam kōt Metīndjwŷnh nàr õ mŷjja'õ jarēnhmā? Kati. Kwârïk wânh aje memā akabēn pydjin arēnhkôt memā kâjkwa jarēnh kêt. Kwârïk wânh aje memā akabēn pydjin arēnhkôt memā pyka jarēnh kêt. Memā ar akabēn pŷnhbit ne arē. Aje mrämri mŷjja'ao anhŷrmā. Kambit memā kum, "Nà. Dja ba ã o ane", ane. Nàr, aje mŷjja'ao anhŷr kêtma. Kambit memā kum, "Kati. Dja ba o anhŷr kêt", ane. Jabit memā arē. Memā akabēn pŷnhbit ne arē. Kwârïk wânh memā akabēn jarē ne me kute ar amar pydji kadgy kôt memā apŷnh mŷjja'ao jarē kêt. Metīndjwŷnh ren ar amā ar ajaxwe jarē.

Me kute aben mar ne Metīndjwŷnhmā abeno à'wŷr.

¹³ Dja gar ajō akaprī jabej Metīndjwŷnhmā amijo a'wŷ. Nàr, ar ajō akînhkumrêx jabej angrerkam kum amikînh jarē.

¹⁴ Djā ne ar akam me'õ kanê? Gê amiwŷr me kute Jeju nhõ me jao ba djwŷnh 'wŷn amiwŷr aro bôx. Gê ar Metīndjwŷnhmā o a'wŷn arŷm Bënjaduwŷr djwŷnh kukwakam kangôo kungrà. Kangô kute rônykangô pyràkjao kungrà.

¹⁵ Ne Bënjaduwŷr djwŷnh kute me'õ kanêjao mexmā tu amim kamnhîxkumrêx ne kum o a'wŷ nhym arŷm ar kabenkôt o mex ne kum tŷx jadjà. Amrêbê kute àpênh jaxweo ba jabej dja arŷm axwe maro aknon kam ngryk kêt ne.

¹⁶ Dja gar ajaxwe'õkam akaprîn 'ã abenmā amikôt amijarê. Ne kam Metīndjwŷnhmā abeno a'wŷ nhym arŷm ar ajo mex. Godja gwaj ba jaxwe kêt jabej ne kum badjâ'wŷr jabej. Ne badjâ'wŷr'ã batŷx ne 'ã badjukanga kêt jabej nhym

kam Metīndjwŷnh arȳm gwaj bakabēn kôt àpênh rax.

¹⁷ Be, djām Erijbê wajanga? Kati. Erij umar kute mrämri ne gwaj badjumar pyràk. Ne kam Metīndjwŷnhmã kàjkwa ngrà'ã à'wŷr tŷxumrẽx. Nhym arȳm kôt namē amexkam kàjkwa ngràbit. Ne ajte namē amexkam kàjkwa ngrà ne. Ne ajte namē amexkam tãm ne. Ne ajte nakam kàjkwa ngrà ne.

¹⁸ Ne kam ajte kum na'ã a'uwan nhym kabēn kôt ajte na axidjuw. Axidjuw nhym kam djwŷ ajte ingrōt. Dja gwaj ã Metīndjwŷnhmã badjâ'wŷro ane nhym ã gwaj bakabēnkôt àpênh raxo ane.

¹⁹ Akmere, àpnihîre ar, gêdja ar akam me'õ Metīndjwŷnh kabēn katâtja bê ate amijo ba jabej. Nhym me'õ akubyn Metīndjwŷnh'yr o akêx jabej.

²⁰ Mŷj dja kute arȳm 'yr o akêxkam kuma? Bir, me'õ kute akubyn 'yr o akêxja ne axwebê utà nhym Metīndjwŷnh arȳm me biknor tokry djàbê utàn kam kum apŷnh axwe djâri krâptî akno.

Metīndjwŷnh Kute Memã Kabẽn Ny Jarẽnh New Testament in Kayapó (BR:txu:Kayapó)

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kayapó

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Kayapó [txu], Brazil

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Kayapó

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-27

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

385317df-3c6a-53ac-81db-0815750ed560